

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Dolní Bojanovice, okres Hodonín

696 17 Dolní Bojanovice 418

Identifikátor školy: 600 003 574

Termín konání orientační inspekce: 15. a 16. květen 2003

Čj.:	122 641/03-5173
Signatura:	ol7kw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola byla zřízena v roce 1992 jako jednooborová. K hudebnímu oboru se v roce 2002 připojil taneční a výtvarný obor. ZUŠ je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5 v Brně. Poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech a připravuje žáky pro studium na středních a vysokých školách uměleckého zaměření a konzervatoři. Základy uměleckého vzdělání v ní získává v přípravných ročnících a v základním studiu prvního a druhého stupně celkem 296 žáků. Z toho studuje v dominantním hudebním oboru 240, v tanečním 36 a ve výtvarném 20 žáků, což je v souladu se stanovenou kapacitou školy. Výuka je dle aktuálního *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol* zabezpečována v kmenové škole v Dolních Bojanovicích a v odloučeném pracovišti v Lužicích.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním oboru v předmětech hra na klavír, dřevěné dechové nástroje a hudební nauka

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální zabezpečení výuky hudebního oboru je s ohledem na plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti velmi dobré. V oboru vyučuje včetně ředitele třináct plně kvalifikovaných pedagogů a jeden učitel bez kvalifikace požadované právním předpisem. Ředitel školy preferuje při stanovení úvazku nástrojovou profilaci učitelů a vhodně využívá jejich odborné předpoklady.

Ředitel ZUŠ koncepčně a cílevědomě buduje pedagogický sbor, který se mu daří postupně omlazovat. Jako poradní orgán ředitele školy slouží pedagogická rada, která řeší organizační otázky týkající se chodu školy a prezentace školy na veřejnosti. Předmětové komise, které pokrývají celé spektrum vyučovaných nástrojů, pomáhají řešit organizační otázky a usměrňují uměleckou a metodickou práci pedagogů. Začínajícím učitelům je věnována potřebná metodická pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů. V oblasti dalšího vzdělávání se vyučující zúčastňují různých cyklických seminářů zaměřených k problematice výuky a v jednom případě si učitel prohlubuje vzdělání studiem na Janáčkově akademii múzických umění. Ředitel školy, sám aktivní instrumentalista, podporuje účinkování učitelů v různých hudebních tělesech či orchestrech, kterých působí přímo v obci nebo v nejbližším okolí celá řada. Tato skutečnost se pozitivně promítá do jejich uměleckého a pedagogického růstu. *Pracovní plán školy* na školní rok 2002/2003 obsahuje základní organizační pokyny a hlavní úkoly pro všechny zaměstnance. Na něj navazují kvartálně nebo jednou za dva měsíce *Plány práce a informace*, které zahrnují veškeré kulturní dění v ZUŠ, v obci a v okolí. Kontrolní činnost ředitele školy je zapracována

v *Ročním kalendáři školy*, který je aktualizován a doplňován dle potřeby. Vedle kontroly plnění základních pracovních povinností zaměstnanců, vedení pedagogické dokumentace a plnění stanovených úkolů se dostatečně zaměřuje na kvalitu výuky a její výsledky. Zdrojem informací o kvalitě vzdělávání jsou výkony žáků na třídních besídkách, koncertech, absolventských předehrávkách, komisionálních zkouškách, soutěžích a veřejných vystoupeních. Hospitační činnost ve výuce je realizována v menším počtu. Zjištění z kontrolní činnosti jsou analyzována, s učiteli projednávána. V případě potřeby jsou přijímána nápravná opatření. Systém kontrolní činnosti vychází ze specifík práce ZUŠ a místních podmínek. Zabezpečuje potřebnou zpětnou vazbu.

Povinnosti pedagogických pracovníků jsou stanoveny v *Pracovním řádu* a v *Pracovním řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení* vydaném MŠMT. S oběma dokumenty byli učitelé seznámeni. Pravidla činnosti školy jsou dána zejména základními organizačními směnicemi, které tvoří *Organizační řád*, *Vnitřní řád školy* a *Provozní řád*. Povinnosti žáků a pravidla studia v ZUŠ jsou určena ve *Školním řádu*. Výuka probíhá dle stabilních rozvrhů hodin jednotlivých učitelů a žáků. Ke všem potřebným informacím mají pracovníci školy a žáci přístup. Forma přenosu informací uvnitř ZUŠ se řídí aktuálností, rozsahem a obsahem informací (nástěnka na chodbě a ve sborovně, pedagogické rady, operativní předání informací). Dostatečná informovanost rodičů je zajištěna prostřednictvím žakovských sešitů, dále na žakovských besídkách a v případě potřeby je umožněn osobní kontakt s vyučujícím. Informace pro širokou veřejnost o škole a jejich aktivitách jsou dostupné v místním zpravodaji a na webových stránkách obce.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní umělecká škola sídlí v budově, v jejímž objektu působí dále komerční subjekty a kulturní zařízení obce - Obecní dům. Škola má samostatný vchod a obývá první poschodí budovy. Individuální výuka hudebního oboru probíhá v pěti učebnách a ředitelně školy. Pro její potřeby je rovněž využívána učebna hudební nauky a větší sál, ve kterém se také uskutečňují třídní besídky a komornější akce školy. Koncerty a větší kulturní akce se konají ve velkém sále Obecního domu, se kterým je škola propojena samostatným vchodem. Prostředí učeben je esteticky upravené, vyzdobené hudebními plakáty, žakovskými výtvarnými pracemi a vybavené starším, účelovým nábytkem. Z hlediska funkčnosti a kulturnosti splňuje prostředí estetické a psychohygienické podmínky pro výuku na tomto typu školy. Pro svoji činnost má ZUŠ vytvořeno další potřebné zázemí. Učitelé mají k dispozici nově vybudovanou sborovnu, která se nachází v půdním prostoru. Pro přezouvání a odkládání věcí slouží žákům šatna v přízemí školy.

Nástrojové vybavení školy je celkově dobré. Z prostorových důvodů jsou učebny vybaveny pianiny, v sále školy je umístěno klavírní křídlo. Sál Obecního domu škola vybavila vlastním nástrojem – koncertním klavírním křídlem. ZUŠ vlastní velkou škálu dechových nástrojů, které si mohou žáci v případě zájmu zapůjčit. Disponuje také dostatečným množstvím notového materiálu, který je rozšiřován dle finančních možností školy.

Ředitel školy při své kontrolní činnosti sleduje technický stav nástrojů, účelnost a efektivnost využívání materiálních zdrojů. Zajišťuje pravidelnou údržbu, opravy poškozených nástrojů či pomůcek a podle finančních možností je doplňuje novými.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM OBORU

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované obory jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka hudebního oboru se řídí platnými učebními plány pro ZUŠ č. j. 18 418/95. Škola realizuje individuální výuku hry na nástroj v požadované časové dotaci. Na základě kontroly povinné dokumentace však bylo zjištěno, že není ve hře na klavír /učební plán č. 2a/ důsledně dodržována předmětová skladba učebních plánů ZUŠ. Předmět v odstavci 2 (doprovod, komorní hra, soubor atd.) není pro žáky zabezpečen. Škola zajistila pro tyto žáky nepovinný předmět sborový zpěv, který jim umožňuje rozšiřovat hudební cítění. Výuka hudební nauky je zabezpečena v požadovaném rozsahu. Pravidelně ji navštěvuje převážná většina žáků, kterým je tato výuka stanovena. Třináct žáků, kteří do hudební nauky pravidelně nedocházejí jsou o pololetí a na konci školního roku komisionálně přezkoušeni a klasifikováni.

Výuka hudebního oboru není u některých žáků zcela v souladu s učebním plánem pro ZUŠ č. j. 18 418/95.

Povinná dokumentace je řádně vedena, průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Ředitel školy sleduje v rámci kontrolní činnosti plnění učebních plánů a učebních osnov. Je si vědom dílčích nedostatků v zabezpečení souborové a komorní hry v případě klavíru a objektivně podložené neúčasti několika žáků ve výuce hudební nauky.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hra na klavír, zobcovou flétnu a klarinet

Kvalitu sledované výuky pozitivně ovlivnila skutečnost, že všichni vyučující jsou nejen odborně a pedagogicky kvalifikováni pro výuku na tomto typu školy, ale zároveň převážná většina z nich vyučuje hru na nástroj v oboru své nástrojové profilace.

Promyšlenou přípravou a pestrou skladbou hodin se učitelé snažili o udržení a prohlubování zájmu žáků o studovaný nástroj. Žáky povzbuzovali a při zvládnutí dílčích úkolů pochválili. Důležitým motivačním faktorem je pro žáky možnost uplatnění získaných hráčských dovedností v různých školních souborech.

Učitelé mají vypracované studijní plány v třídních knihách pro individuální výuku. U většiny pedagogů je obsahem těchto plánů použitá literatura, která odpovídá platným učebním osnovám pro ZUŠ. Zejména žáci na dřevěné dechové nástroje mají lekci dvakrát v týdnu, což je z metodického hlediska dobré.

Použité metody a formy práce směřovaly k rozvíjení individuálních schopností žáků a upevňování elementárních návyků hry na nástroj. Ve výuce **hry na klavír** učitelé kladli důraz na uvolněný posed a postavení ruky. Vyžadovali od žáků dodržování notového zápisu a přesného rytmu. Vedli žáky k důkladné domácí přípravě, preferovali cvičení na rytmy. U přednesových skladeb podporovali a rozvíjeli muzikální projev. Při probírání nového učiva seznamovali žáky s technicky obtížnými místy. Neopomínali názorné nástrojové ukázky, které umožňovali žákům snazší pochopení technického problému a způsobu jeho řešení. Výuka

hry na zobcovou flétnu a klarinet se vyznačovala správným a metodicky efektivním vedením žáků. Učitelé je vedli k správným dechovým návykům a konkrétní artikulaci. Vyžadovali znělý tón, hru široce a dynamické rozdíly. Zobcová flétna je často využívána jako přípravný nástroj pro další studium na klarinet, hoboj či žesťové nástroje.

Ve výuce byla příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi pedagogem a žákem byla dobrá, vzhledem k charakteru výuky se pohybovala více v oblasti neverbální. Množství nových informací bylo úměrné stanovenému cíli a dříve získaným znalostem i dovednostem. Krátké relaxační prvky směřovaly k psychickému uvolnění žáka. Ve výuce byla patrná snaha učitelů o podporu sebedůvěry žáků. Časté byly nástrojové ukázky učitelů, hra duet či doprovod žáka druhým hlasem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hra na klavír, klarinet a zobcová flétna měly celkově velmi dobrou úroveň.

Hudební nauka

Přestože předmět vyučuje učitelka s příslušným vzděláním pro výuku v ZUŠ, její dosud krátkodobější praxe v této kolektivní výuce se odrazila v dílčích metodických nedostacích.

V úvodu sledované výuky byly děti seznámeny s obsahem hodiny, což mělo částečně motivační charakter. V průběhu výuky však bylo patrné, že někteří žáci se obtížněji zapojují do vyučovacího procesu. Na tento jev vyučující dobře reagovala volbou zajímavějších metod práce.

Učitelka postupuje dle vypracovaných časově-tematických plánů. Měla stanoven cíl hodiny. Struktura hodiny však postrádala pestřejší činnostní pojetí.

Organizační pokyny byly věcné a srozumitelné. Novou látku, navazující na předchozí učivo a přiměřenou schopnostem žáků, učitelka dostatečně vysvětlila. Pomocí různých příkladů si ověřovala správnost pochopení. Během vyučovacího procesu si prověřovala výchozí znalosti žáků, v případě zjištění neznalosti učiva operativně a srozumitelnou formou vše vysvětlila. Ve výuce však dominovala role učitelky na úkor aktivního zapojení žáků. Dílčí nedostatky byly rovněž shledány v časovém rozvržení výuky, kdy v závěru vznikala méně efektivně využitý časový prostor.

Komunikace mezi žáky a vyučující byla na dobré úrovni. Pokyny učitelky byly jasné a zadávané úkoly byly přiměřené k schopnostem a dovednostem dětí. Materiální vybavení učebny hudební nauky má dobrou úroveň. Z nabídky podpůrných nástrojů (Orffův instrumentár) či audiotechniky, bylo v hospitované výuce využito pro názornou sluchovou ukázkou pouze piano.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební nauce měly celkově průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

O výsledcích výchovně-vzdělávací práce má škola dostatečnou zpětnou vazbu, zajištěnou pro tento typ školy obvyklými způsoby. Jako funkční nástroj pro ověření výsledků výuky slouží především sledování výkonů žáků při třídních besídkách, postupových zkouškách, soutěžích a veřejných koncertech. Výsledky výuky jsou analyzovány, vyhodnocovány a v případě potřeby jsou přijímána příslušná opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaném hudebním oboru celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s dokladem o zařazení do sítě škol.
- Základní umělecká škola Dolní Bojanovice se podílí na kulturním životě v obci a okolí. Při škole působí několik školních souborů a absolventi školy účinkují v několika souborech (dechové, cimbálové, country či rocková skupina). Některé z nich, např. Bojané a Šohajka jsou svým vystupováním známé i v zahraničí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* příspěvkové organizace schválená Radou Jihomoravského kraje dne 13. září 2001 pod č. j. 25/68
2. *Rozhodnutí*, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 22 532/2002-21 s účinností od 1. 9. 2002 ze dne 4. července 2002
3. *Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2002* ze dne 16. října 2002
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin hudebního oboru za školní rok 2002/2003
5. Katalogy o průběhu studia v hudebním oboru
6. Rozvrhy hodin hospitovaných učitelů za období školního roku 2002/2003 v hudebním oboru
7. Třídni knihy pro individuální a skupinovou výuku v hospitované výuce ve školním roce 2002/2003
8. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2001/2002
9. *Školní řád* ze dne 3. září 2002
10. Záznamy z jednání pedagogické rady
11. *Provozní řád* ze dne 29. srpna 2002
12. *Vnitřní řád školy* ze dne 28. srpna 2002
13. *Pracovní plán školy* ze dne 27. srpna 2002
14. *Roční kalendář školy* ze dne 15. července 2002
15. *Organizační řád* ze dne 28. srpna 2002
16. *Pracovní řád* ze dne 31. srpna 2002

ZÁVĚR

Personální složení pedagogického sboru je ve srovnání s obdobnými malými školami příznivé. Ředitel školy promyšleně využívá uměleckých a pedagogických kvalit učitelů, systematicky je vede při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů ZUŠ.

Rekonstrukci části budovy získala ZUŠ dostatek učeben, sociálního zázemí jak pro žáky, tak i pro učitele. Materiálně-technické vybavení je celkově na dobré úrovni.

Ve většině sledované výuky hudebního oboru se pozitivně projeví odborné a pedagogické předpoklady vyučujících a jejich metodicky promyšlená práce při vedení žáků ve výchovně-vzdělávacím procesu. Použité metody a formy práce byly přiměřené k stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům a vedly k jejich naplnění.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.

V Brně dne 16. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30.6.2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Štěpán Esterka, ředitel školy	Štěpán Esterka, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	-----	-----
Krajský úřad Jihomoravského kraje	15.07.2003	847/2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány